

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
кељагаи
буюк
давлат

2023 йил — ИНСОНГА ЭЪТИБОР ВА СИФАТЛИ ТАЪЛИМ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: info@xs.uz

2023 йил 27 январь, № 18 (8361)

Жума

Сайтимиға ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚИРГИЗИСТОНГА ДАВЛАТ ТАШРИФИ БОШЛАНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев рафиқаси билан бирга давлат ташрифи билан Бишкек шаҳрига келди.

Икки мамлакатнинг давлат байроқлари билан безатилган "Манас" халқаро аэропортида олий мартабали меҳмонларни Қирғиз Республикаси Президенти Садир Жапаров ва унинг рафиқаси кутиб олди.

Бу ерда давлат раҳбарларига Ўзбекистон ва Қирғизистон халқлари ўртасидаги дўстликни тараннум этувчи муסיқий-фольклор чиқишлар намойиш этилди.

Сўнг Президентимиз Қирғизистон Бош вазири Ақилбек Жапаров ҳамроҳлигида "Ата-Бейит" миллий тарихий-ёдгорлик мажмуасига ташриф буюрди. Давлатимиз раҳбари 1916 йилги фожиали воқеаларнинг қурбонлари хотирасига бағишланган "Уркун" ёдгорлиги пойига гулчамбар қўйди.

Мажмуа 2000 йилда қирғиз давлатчилигининг энг муҳим босқичлари ҳақидаги тарихий хотирани тиклаш ва асраб-авайлаш мақсадида ташкил этилган. Қирғиз халқининг улуг ғезувчиси Чингиз Айтматов таклифи билан ёдгорликка "Ата-Бейит" — "Оталар қабри" деган ном берилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қирғизистонга давлат ташрифи давом этмоқда.

Ў.А.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қ А Р О Р И

БУЮК ШОИР ВА ОЛИМ, МАШҲУР ДАВЛАТ АРБОБИ ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР ТАВАЛЛУДИНИНГ 540 ЙИЛЛИГИНИ КЕНГ НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жаҳон тарихида ўчмас из қолдирган бетакрор сиймолардан бири Заҳириддин Муҳаммад Бобур буюк шoir, қомусий олим, давлат арбоби ва моҳир саркарда сифатида бутун дунёда маълум ва машҳурдир. Унинг беқиёс илмий-ижодий мероси нафақат миллий маданиятимиз ва халқимиз адабий-эстетик тафаккурининг шаклланишида, балки жаҳон адабиёти, илм-фани ва давлатчилиги тарихида алоҳида ўринга эга.

Мустақиллик даврида Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг ҳаёти ва фаолиятини ҳар томонлама чуқур ўрганиш, унинг асарларини юртимиз ва хорижий давлатларда тарғиб қилиш борасида кенг қўлмали ишлар амалга оширилди. Хусусан, шoir туғилган кун — 14 февраль санаси ҳар йили мамлакатимиз бўйлаб адабиёт ва илм-маърифат байрами сифатида нишонланмоқда. Бобуршунослик соҳасида кўплаб тадқиқотлар, республика ва халқаро миқёсда илмий анжуманлар мунтазам ўтказилмоқда.

Кейинги йилларда Тошкент ва Андижон шаҳарларида Бобур Мирзонинг муаззам ҳайкаллари ўрнатилгани, унинг туғилиб ўсган юрти — Андижон шаҳрида Бобур номидаги халқаро жамоат фонди ва унинг тасарруфидаги "Бобур ва жаҳон маданияти" китоб музейи фаолият қўрсатаётгани, "Бобур энциклопедияси", "Бобур кулйиёти", "Бабури. Бабуриды. Библиография" деб номланган салмоқли асарларнинг нашрдан чиқарилгани, "Бобур ва дунё" журналининг ташкил қилингани маданий ҳаётимизда катта воқеа сифатида эътироф этилди.

Жонаҳон Ватанимиз миллий ривожланишининг янги босқичига — Учинчи Ренессанс даврига қадам қўяётган, ҳаётимизнинг барча жабҳаларида туб ўзгаришлар юз бераётган бугунги кунда Бобур Мирзонинг бебаҳо меросини чуқур ўрганиш ва омалаштириш янада муҳим аҳамият касб этмоқда.

Буюк аждодимиз асарларининг миллий ва умуминсоний моҳиятини, унинг ёш авлодимиз интеллекул ва маънавий салоҳиятини ошириш, фарзандларимизни шу асосда Янги Ўзбекистон бунёдкорлари этиб тарбиялаш борасидаги улкан ўрни ва таъсирини инобатга олиб, Бобур Мирзонинг илмий ва иждодий меросини мамлакатимиз ва халқаро миқёсда янада чуқур ўрганиш ва тарғиб этиш мақсадида:

1. Маданият ва туризм вазирлиги, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги, Фанлар академияси, Ёзувчилар уюшмаси, Республика Маънавият ва маърифат маркази, Бобур номидаги халқаро жамоат фонди ҳамда жамоатчилик вакилларининг 2023 йилда Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 540 йиллигини кенг нишонлаш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин.

2. Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 540 йиллигини нишонлаш бўйича ташкилий қўмита (кейинги ўринларда — Ташкилий қўмита) тузилсин ва унинг таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин.

(Давоми 2-бетда).

Долзарб мавзу

МИЛЛИЙ МАНФААТЛАРИМИЗГА МОС

Ҳозирги кунда дунёда кечаётган сиёсий зиддиятлар, санкцияларни қўллаш, Россия энергия ресурслари харидини чеклаш энергия инқирозининг юзага келишига ва нархларнинг кескин тебранишига сабаб бўлди ҳамда бундай ҳолатлар оқибатларини бартараф этиш масаласини кун тартибига олиб чиқди.

Юзага келган вазият ушбу жараёнлар бошлангунча қадар Европа Иттифоқи бозорларига йилга 200 миллиард кубометрдан ортиқ газ ёқилгани етказиб берган Россиянинг "Газпром" компанияси учун жиддий муаммоларни келтириб чиқаргани ҳеч кимга сир эмас. Чунки газ қазиб олиш, узатиб бериш ҳамда қайта ишлаш узлук-

сиз жараён бўлиб, бутун бошли ишлаб чиқариш мажмуасини ташкил қилади ва қазиб олинаётган газни "мурвати бураб" тўхтатиб туриб бўлмайди. Айна шу омил газ ишлаб чиқариш ва етказиб бериш логистикасини Фарбдан Шарққа қараб буриш заруратини келтириб чиқарди, десак, хато бўлмайди.

ЭНЕРГЕТИКА ТИЗИМИДАГИ ЭГАЛИК ЎЗ ҚЎЛИМИЗДА ҚОЛАДИ

Бугун Ўзбекистонда иқтисодий тармоқлари ривожланиш босқичини бошдан кечирмоқда. Автомобилсозлик, кимё, фармацевтика, электротехника, тўқимачилик, енгил саноат, қурилиш ҳамда қишлоқ хўжалиги соҳаларида сезиларли даражада ўсиш кузатилаётган. Урбанизация, яъни жамият ҳаётида шаҳарларнинг роли ортиб, аҳолининг ижтимоий, демографик таркиби, турмуш тарзи ва маданиятида катта ўзгаришлар жараёни кечаётгани ҳам айна ҳақиқат. Бу, ўз навбатида, энергия ресурслари — нефть-газ ва электрга бўлган талабнинг ортишига олиб келиши табиий.

Ҳозирги ислохотлар жараёнида ушбу муҳим ва энг долзарб масала қай таразда ҳал этиляпти? Юртимизда иқтисодийнинг барқарор ўсишини таъминлаш ва аҳоли фаровонлигини оширишга, ёқилғи-энергетика ресурсларига бўлган талаб-эҳтиёжни узлуксиз қаноатлантиришга қаратилган нефть-газ, энергетика, кўмир, кимё, қурилиш инду-

стриясини ривожлантиришга йўналтирилган узоқ муддатли стратегия амалга оширилмоқда. Бунда мажхуд ис-сиклик, гидроэлектр станциялари модернизация қилиниши, янгиларини ишга тушириш билан бирга, мубокил энергетикани ривожлантиришга қаратилган йирик инвестициявий лойиҳалар ҳаётга татбиқ этиляпти.

«КАТТА ИМКОНИАТЛАР ТАШРИФИ»

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ҚИРГИЗИСТОНГА БОШЛАНГАН ДАВЛАТ ТАШРИФИГА ЕТАКЧИ ҚИРГИЗ ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ АНА ШУНДАЙ ТАЪРИФ БЕРАЁТИР.

Қирғизистоннинг "Кут билим" нашри ва оммабол "Вечерний Бишкек" нашриёт уйи веб-саҳифасида эълон қилинган сиёсатшунос Кубан Абдимен қаламига мансуб "Ўзбекистон имижини ўзгартирган Президент" сарлавҳали мақолада ушбу ташрифининг аҳамиятини бошқача баҳолаш ғайриммкон эканлиги таъкидланган.

Акс садо

"Биринчидан, мазкур ташриф Шавкат Мирзиёев 2021 йил октябрь ойида Ўзбекистон Президенти этиб қайта сайланганидан кейин Қирғизистонга биринчи ташрифидир. Иккинчидан, ўттиз йиллик музокаралардан сўнг жорий йил Ўзбекистон ва Қирғизистон давлат чегарасидаги барча баҳсли участкалар бўйича келишув жараёни якунланди. Учунчидан, Ўзбекистон Хитой — Қирғизистон — Ўзбекистон темир йўли қурилиши бўйича халқаро лойиҳада иштирок этишини расман эълон қилди. Тўртинчидан, Тошкент Қозогистон билан биргаликда Қирғизистонда "Қамбарота ГЭС-1" қурилиши бўйича йирик лойиҳада қатнашишга қарор қилди. Ушбу лойиҳанинг амалга оширилиши оқимнинг қўйи қисмида жой-

лашган мамлакатларга вегетация даврида кафолатланган сув ресурсларини етказиб бериш, шунингдек, йил мавсумидан қатъи назар, минтақа ягона энергетика тизими учун электр энергияси ишлаб чиқаришни таъминлаш мақсадларига қаратилган", деб қайд этган муаллиф.

Қирғиз сиёсатшуноси Президент Шавкат Мирзиёев томонидан бевосита қабул қилинган қарорлар асосида Қирғизистон ва Ўзбекистон муносабатларида эришилган бошқа кўплаб ижобий ўзгаришлар борлиги ҳақида ёзган. "Ўзбекистон раҳбарининг қирғиз халқи ва бутун Қирғизистонга нисбатан самимий муносабати янши маълум, — деб урғулаган Кубан Абдимен. — Ўзбекистон етакчиси Жиззах вилоятидаги қирғиз миллатига мансуб аҳоли истикомат қиладиган Манас қишлоғи қиёфасини

янгилаш ташаббусини илгари сурган ва қирқ беш кун ичида ушбу қишлоқ буткул янги замонавий қиёфага эга бўлганини кўриб, хурсанд бўлган эди. Бу унинг қирғиз халқига бўлган ҳурмати, "Манас" достонининг мазмун-моҳиятини чуқур англагани, шунингдек, Ўзбекистондаги қирғиз диаспорасига ҳурмат-эҳтиромидан ёрқин далолатдир".

"Қабар" Миллий ахборот агентлиги "Катта имкониятлар ташрифи. Қирғизистон ва Ўзбекистон Президентлари мислсиз ҳужжатлар тўпламини имзолайдилар" сарлавҳали мақолани тарқатди. Унинг муаллифи Кирилл Степанюкнинг ёзишича, "Қирғизистон ва Ўзбекистон ўртасидаги муносабатлар мисли қўрилмаган юқори даражага кўтарилмоқда. Икки давлат етакчилари чегарани белгилаш бўйича баҳсли масалаларни ҳал этиб бўлган иқтисодий кун тартибинин илгари суриш билан фаол шуғулландилар. Президентлар Садир Жапаров ва Шавкат Мирзиёев асосий эътиборни ҳар икки республика аҳолиси фаровонлигини оширишга қаратилган қўл томонлама ҳамкорликни ривожлантиришга қаратмоқда".

Таҳлил

Миллий тараққиёт, жаҳон ичра тенг бўлиш ва дунёга ҳимч ҳеч қачон силлиқ кечмаган. Халқаро ҳамжамиятдан ўрин олиш учун амалий ҳаракатлар, яқдиллик, муштарак мақсадлар, юксак тафаккур, билим ва таълим зарур.

Таълим жамиятга шахсни, кадрларни шакллантириб беради. Шахс эса давлат олиб бораётган ислохотлардан хабардор, ҳамқадам ва фаол бўлиши лозим. Шунинг билан керакки, фуқаронинг дунёқараши жамият ва мамлакатда кечаётган жараёнлардан орқада қоладиган бўлса, давлат ҳокимияти томонидан қабул қилинган қонунлар ишламайди, ҳар қандай назорат ҳам қўйилган натижани бермайди. Қачонки, дунёқараш ва интилиш амалдаги давлат ҳокимияти фаолиятдан олдинда бўлсагина, миллат ва мамлакат ривожланади. Акс ҳолда тараққиёт эмас, битта жойда депсиниш, турғунлик содир бўлаверади.

Мулоқот

ЎЗБЕКИСТОН ТАШАББУСЛАРИНИНГ ХАЛҚАРО ЭЪТИРОФИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикерининг биринчи ўринбосари Акмал Саидов БМТнинг Ўзбекистондаги доимий координатори вазифасини бажарувчи Рита Консуэло Фатима Видал Брюсни қабул қилди.

Мулоқот чоғида А. Саидов Консуэло Видал Брюсни шарафли ва масъулиятли лавозимга тайинлангани билан қутлор экан, меҳмонга Қонунчилик палатасининг тарихий тузилиши, қонун ижодкорлиги йўналишидаги фаолияти, қўми-

талар, комиссиялар ва депутатларнинг асосий вазифалари, 2022 — 2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси доирасида амалга ошириляётган ишлар ҳақида сўзлаб берди.

МЕРИТОКРАТИЯ, ПРАГМАТИЗМ ВА ҲАЛОЛЛИК — СИНГАПУР ЮТУҚЛАРИ АСОСИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

БУЮК ШОИР ВА ОЛИМ, МАШХУР ДАВЛАТ АРБОБИ ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР ТАВАЛЛУДИНИНГ 540 ЙИЛЛИГИНИ КЕНГ НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланғичи 1-бетда).

Ташкилий қўмита (А.Н.Арипов): бир ҳафта мuddатда Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 540 йиллигини нишонлаш бўйича амалга оширилган чора-тадбирлар дастурини тасдиқласин. Ушбу дастурда қуйидаги масалаларга алоҳида эътибор қаратилсин: мамлакатимиздаги Заҳириддин Муҳаммад Бобур номи билан боғлиқ обида ва қадамжоларни, жулудан, ёдгорлик мажмуаларини таъмирлаш ва уларнинг ҳудудларини ободонлаштириш;

Бобур Мирзо меросига мансуб кўлэзма, қадимий китоблар, санъат асарлари ва бошқа маданий бойликларни реставрация қилиш, уларни ишончли даражада сақлаш учун зарур шароит яратиш;

хорижий мамлакатларда сақланаётган Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг ҳаёти, илмий-ижодий мероси ҳамда у яшаган даврга оид ноёб кўлэзма асарлар ва бошқа маданий бойликларни аниқлаш, уларнинг нусхаларини Ўзбекистонга олиб келиш ва тадқиқ қилишни давом эттириш;

Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг илмий-ижодий меросини, давлатчилик ва саркардалик фаолиятини кенг ўрганиш мақсадида халқаро миқёсда илмий изланишлар олиб бориш ва уларнинг натижаларини эълон қилиш, янги илмий, бадиий-публицистик асарлар яратиш;

Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг ҳаёти ва фаолиятига бағишланган юқори сифатли медиа маҳсулотлар ҳамда аудиовизуал асарлар яратиш, уларни маҳаллий ва хорижий оммавий ахборот воситаларида эълон қилиш, интернет ва ижтимоий тармоқларда кенг тарғиб қилиш;

Ўзбекистон Республикасининг хорижий мамлакатлардаги элчихоналари, Ўзбек миллий маданий марказлари, ватандошлар жамиятларида Заҳириддин Муҳаммад Бобур ижодини кенг ўрганиш ва тарғиб қилишга бағишланган маърифий тадбирлар, давра суҳбатлари ташкил этиш.

3. Маданият ва туризм вазирлиги Ташкилий қўмитанинг ишчи органи этиб белгилансин ва мазкур қарорда белгиланган вазифалар бўйича вазирлик ва идоралар фаолиятини мувофиқлаштириб босин.

4. Ташкилий қўмита қуйидаги тадбирлар: Андижон вилояти ҳокимлиги томонидан Бобур номидаги халқаро жамоат фонди билан биргаликда Андижон шаҳрида “Заҳириддин Муҳаммад Бобур ижодий меросининг

башариёт маънавий-маърифий тараққиётидаги ўрни” мавзусидаги халқаро илмий-амалий конференция;

Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги томонидан Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетиде “Заҳириддин Муҳаммад Бобур меросининг Шарқ давлатчилиги ва маданияти ривожига тугган ўрни” мавзусида халқаро илмий-назарий анжуман;

Тошкент шаҳар ҳокимлиги, Маданият ва туризм вазирлиги томонидан Тошкент шаҳрида Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 540 йиллигига бағишланган адабий-бадиий анжуман;

Маданий мерос агентлиги ва Бобур номидаги халқаро жамоат фонди томонидан Андижон шаҳрида “Бобур ва жадидлик” китоб музейида Бобурнинг ҳаёти, илмий ва ижодий фаолиятига бағишланган асарларнинг кўлэзма ва нашр нусхаларининг кўргазмаси;

Бадиий академия ва “Хунарманд” уюшмаси томонидан мавзуга бағишланган тасвирий санъат асарлари, миниатюралар, халқ амалий санъати намуналари кўргазмалари юқори савияда ўтказилишини таъминласин.

5. Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг ибратли ҳаёти ва бой меросини аҳоли орасида кенг тарғиб қилиш мақсадида:

а) Маданият ва туризм вазирлиги Бобур номидаги халқаро жамоат фонди билан биргаликда:

“Бобур мероси” халқаро сайёҳлик тарғибот дастурини амалга оширсин;

2023 йилда Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳаёти ва асарлари асосида янги спектакллар яратилиш, шoir газаллари билан ижро этилаётган энг яхши кўшиқлар танловлари ҳамда “Назм ва наво” маком кечаларини ташкил этишни таъминласин;

давлат бюроти асосида Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг болалик даврига бағишлаб суратга олинаётган “Йўлбарсинг тугилиши” бадиий фильмининг якунига етказиш чораларини кўрсин;

б) Маданият ва санъатни ривожлантириш жамғармаси 2023-2024 йилларда болалар учун Бобур Мирзо ҳақидаги спектакль ва кўп қисмли мультипликацион фильмин яратсин.

6. Ташкилий қўмита Фанлар академиясини, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги, Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги, Жамоат хавфсизлиги университети, Бобур номидаги халқаро жамоат фонди, Ёзувчилар уюшмаси билан биргаликда:

Ўзбек, рус ва инглиз тилларида Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳаёти ва ижодига доир “Бобур энциклопедияси”нинг тўлдирилган учинчи нашри, “Бобур” китоб-альбоми, шунингдек, Бобур асарлари лугати, Бобур девонининг мукамал нашрини;

“Бобурнома” асарининг замонавий ўзбек ва қорақалпоқ тилларида таълими яратиш;

“Бобурга армуғон” рухни остида шoir асарлари, унинг ҳаёти ва ижоди ҳақидаги илмий ва оммабоп китоблар туркумини тайёрлаш ва чоп қилиш чораларини кўрсин.

7. Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги Ёзувчилар уюшмаси, Республика Маънавият ва маърифат маркази, Бобур номидаги халқаро жамоат фонди билан биргаликда:

икки ой мuddатда Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳаёти ва ижодий меросини тадқиқ этиш бўйича илмий тадқиқот ишларига давлат бюроти талабларига мувофиқ илмий лойиҳалар танловини эълон қилсин;

ушбу қарорнинг 6-бандида белгиланган адабиётлари тайёрлаш билан боғлиқ ишлар учун давлат илмий дастурлари доирасида мақсадли маблағлар ажратилишини таъминласин;

талабалар ҳамда тадқиқотчилар ўртасида Бобур Мирзо ҳаёти ва ижодига бағишланган янги илмий-публицистик ҳамда бадиий асарлар танловини ўтказсин;

Бобур Мирзо ҳаёти ва фаолиятига бағишланган асарларнинг ўзбек тилидан хорижий тилларга ҳамда хорижий тиллардан ўзбек тилига босқичма-босқич таржима қилиниши ва чоп этилишини таъминласин.

8. 2023/2024 ўқув йилидан бошлаб олий таълим муассасалари талабалари учун тарих ва география йўналишларида Заҳириддин Муҳаммад Бобур номидаги давлат стипендияси таъсис этилсин.

Вазирлик Маҳкамаси уч ой мuddатда мазкур давлат стипендиясини тайинлаш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқласин.

9. Ёшлар сиёсати ва спорт вазирлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда 2023 йил давомида қуйидаги вазифаларни ўз ичига олган “Бобур ва ёшлар” махсус дастурини амалга оширсин;

умумий ўрта таълим муассасалари ўқувчилари ўртасида “Бобур асарларининг билимдонлари” танлови ва “Бобурни англаш” мавзусида ишлар таълими тўғрисида ва голибларни мунособ тақдирлаш;

замонавий ахборот ва тарғибот технологиялари асосида Заҳириддин Муҳаммад Бобур асарларини ёшлар ўртасида кенг оmmалаштириш.

10. Андижон вилояти ҳокимлиги Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги, Фанлар академияси, Бобур номидаги халқаро жамоат фонди билан биргаликда 2023 йил 1 августга қадар маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобидан ўзбек, рус, инглиз тилларида фаолият юротидаган халқаро илмий бобуршунослик электрон платформаси ва унинг мобил иловасини яратсин. Бунда мазкур платформанинг келгусида самарали юритилиши Бобур номидаги халқаро жамоат фонди томонидан амалга оширилиши белгилан қўйилсин.

11. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, Республика Маънавият ва маърифат маркази, Ёзувчилар уюшмаси, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги ҳамда бошқа вазирлик, идора ва ташкилотлар Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг илмий-ижодий меросига бағишланган ижодий учрашувлар, давра суҳбатлари, китоблар тақдимотлари ҳамда бошқа тадбирларни ташкил қилсин.

12. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги, Ўзбекистон миллий медиа ассоциацияси ва бошқа оммавий ахборот воситаларида Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 540 йиллигини нишонлаш билан боғлиқ тадбирларни кенг ёритиш тасвия этилсин.

13. Мазкур қарорда назарда тутилган чора-тадбирларни молиялаштириш манбалари этиб маҳаллий бюджетларнинг қўшимча манбалари, ижрочиларга ажратилган маблағлар доирасида Давлат бюджети маблағлари, ташкилотчиларнинг ўз маблағлари ҳамда қонunchлик ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа манбалар белгилансин.

14. Ушбу қарор ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бosh вазир А.Н.Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчиси О.Қ.Абдурахманов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри, 2023 йил 25 январь

«КАТТА ИМКОНИАТЛАР ТАШРИФИ»

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ҚИРГИЗИСТОНГА БОШЛАНГАН ДАВЛАТ ТАШРИФИГА ЕТАКЧИ ҚИРГИЗ ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ АНА ШУНДАЙ ТАЪРИФ БЕРАЁТИР.

“Қачонки қўшнилар тинчлик ва ҳамжihatликда ҳаёт кечирши, улар учун умумий манфаатларга дахлдор минтақавий хавфсизлик масалаларидан тортиб энергетика, қишлоқ ҳўжалиги, машинасозлик ва бошқа соҳалардаги йирик лойиҳаларни амалга оширишгача бўлган ҳар қандай муаммоларни ҳал этиш осон кечади, — дея таъкидланади мазкур мақолада. — Экспертлар Қирғизистон ва Ўзбекистон ўртасидаги мулоқот стратегик шериклик мақомига эга бўлгани, икки мамлакат етакчилари иттифоқчилик муносабатларини ривожлантиришга бел боғлаганига эътибор қаратмоқда. “Биз кўп асрлар давомида яқин қўшнилар бўлиб яшаб келганимиз ва доимо шундай бўлиб қолади” деган оддий ҳақиқат сиёсий ҳамкорлик йўлидаги асосий дастуриламала айланади.”

Муаллиф олий даражадаги доимий алоқалар ва музокаралар жараёнида Қирғизистон ва Ўзбекистон етакчилари сиёсий муҳитни ўзгартиришга киришдилар, бу тусун минтақага ижобий таъсир кўрсатмоқда, деб қўйди эътибор. Трансчегаравий дарёлар оқими масаласи бўйича келишув Қирғизистонга “Қамбарота ГЭС-1” қурилиши лойиҳасини амалга оширишни бошлаш имконини берди ва уни ҳаётга татбиқ қилишда нафақат Ўзбекистон, балки Қозғистон ҳам иштирок этади. Йирик ГЭСнинг қуввати нафақат аҳоли эътиёжини тўлиқ қондириш, балки минтақада энергия ишлаб чиқариш қороналарини яратиш, янги завод ва фабрикалар очилуш учун ҳам етарли бўлади.

“Қабар” Миллий ахборот агентлиги, шунингдек, сиёсатшунос Шерадил Бақтиғуловнинг Қирғизистон ва Ўзбекистон муносабатларининг замонавий босқичига бағишланган мақоласини ҳам эълон қилди. Муаллиф Қирғизистон ва Ўзбекистон ўртасидаги муносабатларнинг бугунги ҳолатини батафсил таҳлил этар экан, ўзаро манфаатли савдо-иқтисодий ва сармовявий алоқаларнинг жадал ривожланиб бораётганига алоҳида эътибор қаратган.

“Ўзбекистон жадал ривожланаётган истемол бозорига, Қирғизистон эса катта гидроэнергетика салоҳиятига эга, — деб ёзади эксперт. — Жаҳон банкининг бу борадаги ҳисоб-китоби қизиқлиш йўғатади — 2020 йилдан 2030 йилгача Марказий Осиё давлатлари гидроэнер-

гетика салоҳиятидан фойдаланишни яхшилаш ва минтақадаги қувватларни биргаликда режалаштириш орқали 6,4 миллиард долларгача иқтисодий фойда олиши мумкин”.

“Яна бир истиқболли лойиҳа Хитой — Қирғизистон — Ўзбекистон темир йўли қурилишидир, — дейди қирғизистонлик сиёсатшунос. — Мазкур йирик лойиҳада иштирок этаётган барча мамлакатларда ушбу йўналишга қизиқиш юқори. Нидерландияда жойлашган нуфузли “RailFreight” халқаро ресурсининг ҳисоб-китобларига кўра, бу темир йўлнинг қурилиши Хитойдан Ўзбекистонгача бўлган масофани жиддий қисқартиради. Темир йўли йўналиши Эрон (Туркменистон орқали) ва Туркия, алалиқибат Европа билан боғланади. Хитойдан Жануби-Шарқий Европага йўналиш 900 километргача қисқариши мумкин, бу етти-саккиз киши тенгдир”.

Мақола интихосида “Қирғизистон ва Ўзбекистон ўртасидаги замонавий муносабатлар ҳақида гапирганда, шериклик асослари ва йўналишлари ўзгаришсиз қолаётганини, ҳамкорлик имкониятлари кенгайиб, янги воқеликка айланиб бораётганини таъкидлаш керак”, деб ёзади Шерадил Бақтиғулов.

2016 — 2018 йилларда Қирғизистоннинг Ўзбекистондаги элчиси бўлиб ишлаган Дониёр Сидиковов “Асрларга тенг қирғиз — ўзбек дўстлигининг 30 йилги” сарлавҳали мақоласида қадим замоналардан буюн мамлакатларимиз халқларининг манфаатлари, интилишлари ва тақдирини умумий асосларга эга эканлиги таъкидланган. “Буларнинг барчаси ўз давлатчилигини яратган буюн пахлавонлар, амирлар, афсонавий сиймонларнинг кўрсатган жасоратлари ҳақидаги дostonларимиз, ёзма манбаларимизда сақланиб қолган, — деб ёзади у. — Бизнинг тарихимиз, тилимиз, динимиз, маданиятимиз, урф-одатларимиз, маънавий қадриятларимиз муштарак қон-қариношлик ришталари мустаҳкам. Айнан ана шундай муносабатлар Қирғизистон ва Ўзбекистон ўртасидаги дўстлик ва ўзаро манфаатли шериклигини янада изчил ривожлантириш зарурлигини олдиндан белгиллаб берди. 2016 йилда

Шавкат Мирзиёевнинг Ўзбекистон Президенти этиб сайланиши Қирғизистон — Ўзбекистон ўртасидаги икки томонлама муносабатларга янги суръат бағишлади ва барча даражада конструктив мулоқот давом эттирилди.”

“Ўзбекистон Президенти раҳнамолигида амалга оши-

ни ҳам белгилаб беради. Автандил Арабаев Шавкат Мирзиёевнинг Ўзбекистон Президенти этиб сайланиши ординан давлатлараро муносабатлар фаол ривожлана бошлаганини кайд этган. “Бунда сиёсатчи Шавкат Мирзиёевнинг зукколиги яққол намоён

рилайётган янги ислохотлар, Қирғизистонга нисбатан дўстона сиёсат икки томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун кўп қабатли имкониятларни очиб берди. Ишончманки, Президент Шавкат Мирзиёевнинг Қирғизистонга давлат ташрифи ҳам тарихий бўлиб, барча соҳадаги муносабатларни янада ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшади”, дея таъкидлайди Дониёр Сидиковов.

Ташриф арасида, шунингдек, “Слову Қирғизистонга” газетасида Қирғизистон Президенти хузуридаги Стратегик тадқиқотлар миллий институтининг Ҳуқуқий ва сиёсий тадқиқотлар маркази раҳбари Автандил Арабаевнинг “Йўл харитасида чегара йўқ” сарлавҳали таҳлилий мақоласи чоп этилди.

Унда Қирғизистон жамоатчилиги Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг давлат ташрифи алоҳида эътибор қаратаётгани таъкидланган. Ушбу ташриф нафақат муҳим воқеага айланади, балки Қирғизистон — Ўзбекистон муносабатларидаги қатор долзарб масалаларни ҳал этиш йўллари-

бўлди, — дейди эксперт. — Ахир қирғизлар ва ўзбеклар шунчаки қўшни эмас — бу халқларни умумий тарих, маданият, маънавий ва диний қадриятлар боғлаб туради. Шу боис Қирғизистон билан яхши қўшничилик ва ишончли муносабатлар ўрнатилиши Ўзбекистон етакчилиги сиёсатининг устуви йўналишларидан бири бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади”.

Шу билан бирга, Ҳуқуқий ва сиёсий тадқиқотлар маркази раҳбари таъкидлаганидек, Марказий Осиё давлатлари орасида Қирғизистон Қозғистондан кейин Ўзбекистоннинг иккинчи савдо шеригига айланади.

Муаллиф, шунингдек, муштарайлар эътиборини Ўзбекистон — Қирғизистон муносабатларига оид масалаларни ечиш йўлида эришилган натижаларга қаратган. “Шубҳасиз, Қирғизистон ва Ўзбекистон давлат чегараларини масалаларининг якуний ечими икки мамлакат ўртасидаги кўп қиррали стратегик шериклик ва ҳамкорликни янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Садир Жапаров ва Шавкат Мирзиёев ўртасида яқин ишончли муносабатлар ўрнатилгани эътиборлидир. Бу, албатта, дўстона ва ўзаро манфаатли давлатлараро муносабатларни ривожлантиришда ҳам, икки қардош халқнинг тинч ва тотувликка яшашига интилиши учун мустаҳкам шарт-шароит яратишда ҳам ижобий самара бермоқда”, деб ёзади Автандил Арабаев.

Эътиборли жиҳати, “Слову Қирғизистонга” умумий миллий газетаси Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Қирғизистонга давлат ташрифи тўғрисидаги ахборот материални “Хуш келибсиз, жаноб Президент!” сарлавҳаси остида чоп этди.

«Дунё» АА.

БИР ИЛДИЗДАН СУВ ИЧГАН БОЎИЙ ҚАДРИЯТЛАР

Кечагидай эсимизда: бундан олти йил аввал, 2017 йил 24 январда Президентимиз Шавкат Мирзиёев Республика байналмилал маданият марказининг (ҳозирги Маданият ва туризм вазирлиги хузуридаги Миллатлараро муносабатлар ва хорижий мамлакатлар билан дўстлик алоқалари қўмитаси) ташкил тоналанига 25 йил тўлиши муносабати билан миллий маданий марказлар раҳбарлари ва фаоллари билан учрашувда бир гуруҳ юртдошларимизга Ватанимизнинг юксак муқофотларини топшираркан “Биз яқин қўшни давлатлар билан фақат дўст бўлиб яшаймиз”, деб алоҳида таъкидлади. Шундан кейин кўп вақт ўтмасдан, яқин қўшни давлатлар — Қозғистон, Тожикистон, Туркменистон, Қирғизистон Республикалари билан 25 йил давомида узулиб қолган алоқалар тикланди, чегаралар очилди.

Ўзбекистон — умумий уйимиз

Ўзбекистон билан Қирғизистон ўртасидаги чегаралар ҳам тўлиқ очилиб, икки халқнинг ўзаро эмин-эркин борди-келдилари йўлга қўйилди. Бундан албатта, ўзбек ва қирғиз халқлари жуда қувонди, миннатдор бўлди. Чунки Ўзбекистон ва Қирғизистон яқин қўшни мамлакат сифатида ягона тарих, ўхшаш маданият, муштарак тил ва маънавий қадриятлар уйғунлиги жиҳатидан бир-бири билан чамбарчас боғланган.

Бугунги кунда Ўзбекистонда 130 дан зиёд миллат ва эллар вакиллари оғани бўлиб, тинч-тотув яшаб келаётгани энг катта бойлигимиздир. Биэда турли миллат вакилларига миллий маданиятини, аънавларини, ўз она тилини ривожлантириш учун етарли имкониятлар яратиб берилган. Ўзбекистонда сиёсий барқарорлик, тинчлик ва миллатлараро тотувлик сақланиб қолаётганини, барча миллат ва эллар вакиллари тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро ҳамжихатлик шароитида аҳил-иноқ яшаб, меҳнат қилаётгани ҳаммамизнинг энг асосий ютуғимиз, жамиятимизда ҳукм сурётган аҳиллик ҳамда ҳамжихатлик, дўстлик ва бирдамлик рамзидир.

Икки мамлакат ўртасида маданий-гуманитар алоқалар мустаҳкамланиб, мунтазам равишда маданият кунлари, фестиваллар ва кўпжа маданий тадбирлар ўтказиб келинмоқда. 2018 йилда буюк қирғиз адиби Чингиз Айтматов таваллудининг 90 йиллик юбилейи Ўзбекистоннинг барча шаҳар ва вилоятларида, маданий-маърифий муассасаларда кенг миқёсда нишонланганини фахр-ифтихор билан эслаймиз. Ушундан Тошкент шаҳрининг марказий кўчаларидад биригича Чингиз Айтматов номи берилди ва унга ёдгорлик ўрнатилди. Паркент туманидаги 33-умумтаълим мактабига буюк адибнинг бюсти қўйд кўтарди. Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетиде “Чингиз Айтматов ва Ўзбекистон” доимий экспозицияси фаолият кўрсатмоқда. Адибнинг асарлари юртимиздаги барча драма театрларида қўйилди, ўзбек — қирғиз кино усталари ҳамкорлигида “Сарвкомат дилбарим” асари асосида бадиий фильм яратилди.

Марказий Осиёдаги беш мустақил давлат халқларининг турмуш тарзи азалдан бир-бирига ўхшаш ва уйғундир. Масалан, ўзбек — қирғиз халқлари доимо бир-бири билан ҳамжихатлик, бир майизни қирқ бўлиб, яхши-ёмон кунларни бирга ўтказиб, қуда-анда бўлиб яшаган. Эт билан тирноқдек томиларни тутатиб кетган ҳар икки қондош халқ тўғрисида Қирғизистон халқ шoirи Совранбой Жусуев гуруҳ билан шундай қуйлайди:

Нодира ўзбекларнинг оқин қизи, Адолат, ростгўйликка яқин қизи. Бундайлар она юртининг гурури, фахри, Қурвожон қирғизларнинг асали қизи.

Тоқтоғул, Тейчи ҳоғизино иноқ бўлган, Гунаоди, адоватдан йироқ бўлган. Қўбиз билан дуторнинг торларидой, Бир-бирисе оҳангоши, қўноқ бўлган.

Ардоқли ва атоқли шoir Миртемир қирғиз элининг улкан достони “Манас”ни ўзбек тилига ўғирди ва бу катта адалда нашр этилди. Унинг бу хизматлари икки элнинг дўстлигини янада мустаҳкамлади. Утган йиллар мобайнида Чингиз Айтматов, Али Тўқамбаев, Жунюй Мавлонов, Совранбой Жусуев, Суюнбой Эралиев, Тулаган Қосимбеков сингари таниқли қирғиз адибларнинг китоблари ўзбек тилига таржима қилинди. Таниқли қирғиз смар Шимеев эса ўзбекининг буюк мурадқарори Алишер Навоийнинг “Фарҳод ва Ширин” достонини қирғиз тилига таржима қилди. Шунингдек, Комил Яшин, Миртемир, Саид Аҳмад, Пиримқул Қодиров ҳамда Уткир Ҳошимовнинг асарлари қирғиз тилига ўғирилди.

Мустақиллик даврида Марказий Осиё халқлари маданияти ассамблеясининг ташкил этилиши ҳам қардош халқларнинг маданий ҳаётига катта воқеа бўлди. Унда Чингиз Айтматов раҳбар ва ўринбосарлигига атоқли ўзбек ёзувчиси Одиб Ёқубов сайланган эди. Бахтга қарши, кейинги даврда ана шу ассамблея фаолияти номаълум сабабларга кўра тўхтаб қолди. Менинг тақлимин шунки, ана шу Марказий Осиё халқлари маданияти ассамблеясини қайта тиклаш ва унга кўпроқ Марказий Осиё давлатлари ижодкорларини жалб қилиш керак. Унинг янгидан ташкил этилиши наинки қардош халқларимиз, балки туркий дунё ҳаётида рўй бераётган ўзгаришлардан, маданият, адабиёт, санъат соҳаларидаги ютуқлардан баҳраманд бўлиш имконини беради.

Бугунги кунда юртимизда қирғиз миллатига мансуб 300 мингдан зиёд аҳоли истиқомат қилмоқда. Республика қирғиз илмий маданий маркази қирғиз халқи маданияти, аънавлари, урф-одатлари ва тилини ривожлантиришга қаратилган қатор чора-тадбирларни амалга ошириб келмоқда. Марказда мунтазам равишда ҳар хил мусобақалар, Ўзбекистон ва Қирғизистоннинг таниқли фан ва санъат арбоблари

билан учрашувлар, китоблар тақдимотлари ўтказилмоқда.

Ўзбекистонда қирғиз тилида таълим берадиган мактаблар ўқувчилари белул дардиқлар билан тўлиқ таъминланган. Андижон давлат педагогика институтида қирғиз тили ва филологияси бўйича юқори малакали кадрлар тайёрланмоқда. Мамлакатимизда йил давомида ўзбек — қирғиз дўстлик кечалари, “Айтшув” оқинлар танлови, кўпжа маданий-маърифий тадбирлар ўтказилляпти. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпаниясининг қирғиз ва бошқа тилларда эфирга бериладиган “Ягона оилада” телекўрсатувиде, “Эламон”, “Минқиял” радиодастурларида Ўзбекистонда яшовчи қирғизларнинг ҳаёти, уларнинг эришган ютуқлари ва мамлакат ривожига қўшган ҳиссалари ҳақида махсус кўрсатув ҳамда эшиттиришлар эфирга бериб бориляпти. Сирдарё вилояти қирғиз миллий маданий марказида “Жан-жаной” номли миллий халқ фольклор ансамбли, Жиззах вилоятининг Дўстлик туманидаги “Манас” ҚФЙ маданият саройи ҳошида “Марж

МИЛЛИЙ МАНФААТЛАРИМИЗГА МОС

ЭНЕРГЕТИКА ТИЗИМИДАГИ ЭГАЛИК ЎЗ ҚЎЛИМИЗДА ҚОЛАДИ

Президентимизнинг 2019 йил 27 мартдаги “Ўзбекистон Республикасида электр энергетика тармоғини янада ривожлантириш ва ислоҳ қилиш стратегияси тўғрисида”ги қарорига мувофиқ, қайта тикланадиган энергетика йўналишида қатор ҳудудлар, масалан, Навоий, Самарқанд, Жиззахда йирик қўёш ва шамол электр станциялари барпо этилмоқда.

Хусусан, “Masdar” компанияси Навоий вилоятининг Зарафшон шаҳри яқинида иккинчи инвестициявий лойиҳа — йирик шамол электр станциясини қуришни амалга ошираётир. Бу электр станциянинг лойиҳавий қувватини 500 МВтдан 1,5 ГВтгача ошириш кўзда тутилган. Бунинг учун салкам 1,8 миллиард доллар миқдордаги тўғридан-тўғри хорижий инвестиция жалб қилинмоқда. Бу — муқобил энергия манбаларининг мамлакат умумий энергия ҳажмидаги улушини бир неча фоизга етказиш имкони вужудга келишини аниқлатади.

Нефть ва газ тармоғидаги вазиятни ҳам шундай изоҳлаш мумкин. Бу йўналишда ҳам кўриб, гувоҳи бўлиб турганимиздек, йирик лойиҳаларга қўл урилган.

Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра 2023 йилда табиий газ қазиб олиш ҳажми 56,3 млрд. куб метрга етказиб (2022 йилда 51,7 млрд. куб метр), ўтган йилдагига нисбатан 4,6 млрд. куб метрга ошириш имконияти бор.

Умуман олганда, Ўзбекистонда олиб борилаётган энергетика соҳасидаги ислохотлар фақат ва фақат халқимиз манфаатларига қаратилганлиги билан эътиборга моликдир.

Одилжон ИМИНОВ,
Олий Мажлис Сенатининг
Фан, таълим ва соғлиқни сақлаш
масалалари қўмитаси раиси.

Россия газини қайққа бурмоқчи?

Россиядаги асосий газ қазиб олувчи ташкилот — “Газпром” мутахассислари ўзлари ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг асосий талабгорлари энди Осиёда эканини аллақачон англаб етишган. Шунинг учун ҳам газ қазиб олиш ва уни етказиб беришдаги асосий йўналиш бу — Шарқий Сибирь. Лекин Россия газини Шарқий Сибирдан Хитойга етказиб бериш учун қўшимча қувватлар талаб этилади. Чунки “Сибирь кучи” газ қувурининг қуввати Фарбдан қайтган газ оқимини тўлиқ Шарқга йўналтириш имконини бермайди. “Сибирь кучи-2”ни қуриш эса вақт ҳамда катта харажатларни талаб этади.

“Газпром” Европага экспорт қилаётган ҳажмдаги газини Хитой ва бошқа Осиёдаги давлатларга сиқилган табиий газ (СТГ) сифатида ҳам етказиб бериш мумкин. Лекин хозирги санкциялар шартларида бу ишнинг қанчалик амалга ошириш мумкинлиги таҳмин қилинмоқда. Мана шундай шартларда истеъмол бозорларида рақобат янада кучайишини ҳис этган “Газпром” ўзига янги ҳамкорлар қидириши ёки эскиларига шерикликнинг янги лойиҳаларини тақлиф қилиши табиий. Бундай ҳаракатлар иқтисодийёт нуктаи назаридан бозор қонуниятларига тўлиқ мос келади.

Эҳтиёткорлик талаб этилади

Россиянинг нефть ва газ бозорларидаги манфаатлари Қозоғистон ва Ўзбекистон билан советлар давридан буён чамбарчас болган. Масалан, Россия ёқили маҳсулотларини Хитой бозорларига етказишда Қозоғистоннинг транспорт қувурларидан кенг фойдаланиб келмоқда. Газ соҳасида эса советлар тўзими даврида марказлаштирилган инфраструктура барпо этилиб, унга Ўзбекистон ҳам газ етказиб бериш сифатида қўшилган эди. Россияга қарши санкциялар ҳамда экспорт учун эмбарголар қўлланиши, нефть нарҳига юқори чегара белгилашни ҳамда газ нарҳига чекловлар ўрнатилишига уринишлар бўлиб турган бир пайтда Россия газ хомашбисини сотишда Қозоғистон ва Ўзбекистон билан ҳамкорликнинг янги лойиҳаларини тақлиф қилмоқда. Россия томонидан билдирилаётган бундай қизиқинчнинг асосий мақсади мамлакат газини Хитойга экспорт қилишда Марказий Осиё билан Хитой ўртасида қурилган ва фаолият кўрсатиб турган юқори қувватли газ қувурларидан фойдаланишдир.

Янги марказлар қандай пайдо бўлади?

Хитойга суюлтирилган газ етказиб бериш мақсадида Қатар ўз ишлаб чиқариш ҳажмини қарий 30 — 35 фоизга оширмоқда. Бундан ташқари, Эроннинг Парс конларида ҳам катта ҳажмдаги нефть ва газ захиралари мавжуд. Ушбу захира Форс қирғизининг Шимолий Қатар ва Эроннинг Жанубий Парс сув ҳудудларида жойлашгани ушбу давлатларни яқин келажикда энергия манбалари бозорларидан асосий иштирокчиларга айлантириши мумкинлиги мутахассислар томонидан баҳорат қилинмоқда.

Газ захиралари 28 трлн. кубометр ва нефть захираси 7 млрд. тонна (45 млрд. барр.) ташкил қилиши му-

тахассислар томонидан тасдиқланган. Жанубий ва Шимолий Парсдек катта марказнинг пайдо бўлиши энергия ресурсларига талаб ва тақлиф кескин ўзгариб бораётган хозирги бир шартларда ушбу ресурсларни жаҳон бозорларига етказиб бераётган аънавий иштирокчилар учун, шу жумладан, Россия ва Қозоғистон учун (Ўзбекистон ҳам бундан истисно эмас) стратегик аҳамиятга эга бўлган рақобатчиларнинг пайдо бўлишига олиб келади.

Европа Россия газини ўрнига муқобил таъминотчиларни топаётган бир пайтда Шарқий ва Жанубий Осиё давлатларида газга бўлган талаб деярли ўзгармасдан турибди. Лекин нефтьнинг жаҳон бозорларидан нархи арзонлашиши Осиё ва Тинч океани ҳудудидagi бозорларда газга, шу жумладан, СТГА талабнинг пасайишига ҳам олиб келиши мумкинлиги таҳмин қилинмоқда. Мана шундай шартларда истеъмол бозорларида рақобат янада кучайишини ҳис этган “Газпром” ўзига янги ҳамкорлар қидириши ёки эскиларига шерикликнинг янги лойиҳаларини тақлиф қилиши табиий. Бундай ҳаракатлар иқтисодийёт нуктаи назаридан бозор қонуниятларига тўлиқ мос келади.

“Газпром” Европага экспорт қилаётган ҳажмдаги газини Хитой ва бошқа Осиёдаги давлатларга сиқилган табиий газ (СТГ) сифатида ҳам етказиб бериш мумкин. Лекин хозирги санкциялар шартларида бу ишнинг қанчалик амалга ошириш мумкинлиги таҳмин қилинмоқда. Мана шундай шартларда истеъмол бозорларида рақобат янада кучайишини ҳис этган “Газпром” ўзига янги ҳамкорлар қидириши ёки эскиларига шерикликнинг янги лойиҳаларини тақлиф қилиши табиий. Бундай ҳаракатлар иқтисодийёт нуктаи назаридан бозор қонуниятларига тўлиқ мос келади.

Худди шундай, газни транспорт қувурлари орқали учинчи мамлакатлар бозорларига олиб чиқиш борасида Россия ва Қозоғистон ўртасида ҳам тижорий манфаатларни мувофиқлаштириш борасида икки томонлама учрашувлар ўтказилаётгани ҳеч кимга сир эмас. Ўзбекистон энергетика вазири бу борада ҳукуматнинг расмий позициясини баён этиб, Ўзбекистон ҳозирда қўшни давлатлардан газ ва электр энергияси импорт қилмоқда музокаралар олиб бораётганини, Ўзбекистон бу борада ҳамкорликка тайёр эканини ва бу ҳамкорлик ҳеч қандай “альянслар ёки иттифоқлар” орқали эмас, балки тижорат шартномалари, бозордаги олди-сотди операциялари орқали амалга оширилишини аниқ ва тиник баён этган эди.

Ўзбекистоннинг бундай позицияда туриб ҳамкорлик қирраларини белгилаётганининг бир қанча сабаблари бор.

Биринчидан, газ таъминотининг техник имкониятлари борасида Ўзбекистон билан Қозоғистоннинг фарқ қилмайдиган ҳолатлари бор. Шуни ҳисобга олган ҳолда имкониятлар ва манфаатларни баҳолаш бўйича бир қатор қўшимча учрашувлар ўтказилиши табиий. Шунга қараб трансчегаравий газ таъминотини ташкил этишнинг амалий имкониятлари Ўзбекистон ҳукумати томонидан чуқур ўрганилиб чиқилиши лозим.

Иккинчидан, газни Ўзбекистон ор-

қали Хитойга экспорт қилиш ҳажмини ошириш бизнинг газ етказиш инфраструктурасини модернизациялаш, ҳатто янги газ қувурларини қуриш заруратини туғдириши мумкин. Бу эса катта харажатларни талаб этади. Бундан ташқари, дунёда юзага келган геосийсий вазият шундайки, эртага табиий газ бозоридида қандай қарорлар қабул қилиниши, санкция ва чекловлар белгилашни мумкинлигини ва улар нима оқибатларга олиб келишини ҳеч ким олдиндан баҳорат қилиб бера олмайди. Шу ўринда ҳозирча Россия газининг тўғридан-тўғри ёки транзит давлат орқали экспортига санкция ва чекловлар ўрнатилмаган бўлса-да, кейинчалик вазият ўзгариб, газ таъминоти тўғрисида Ўзбекистон Россияга қўйилган санкциялар таъсирида қолмайдими, деган савол туғилиши табиий.

Энергетика вазирининг расмий позициясидан бу масалалар ҳукуматнинг эътиборидан четда қолмаётганини, бу борада етти ўлчаб, бир кесиб, ҳушёрлик ва эҳтиёткорлик билан иш қўрилаётганини аниқлашимиз мумкин.

Мавжуд қувватлар кимга хизмат қилади?

Мамлакатимиз қўшни Қозоғистон ва Туркمانистондан фарқи ўлароқ бир вақтнинг ўзида тез ўсиб бораётган иқтисодий ва аҳоли эҳтиёжларини қондириш учун экспорт қилинаётган газ ҳажмини қисқартиришга мажбур бўлди. Бундан кейин мамлакатимизнинг газ қазиб олиш салоҳияти охиб борагани билан иқтисодийтаъминнинг газ истеъмолга бўлган талаби ҳам ортиб боради. Чунки газимизни нафақат иситиш ва энергетика тизими, энг асосийси, уни қайта ишлаб, тайёр маҳсулот олувчи кимё sanoatини ривожлантиришга қаратишимиз керак. Бу юқори иқтисодий самарадорлиги инобатга олинган ҳолда Президентимиз томонидан белгилаб берилган стратегик вазифа ҳисобланади.

Мана шундай шартларда магистраль транспорт қувурларимиздан қандай ва нима мақсадларда фойдаланиш масаласи эътибордан четда қолмаётганини кўриб турибмиз. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирилиги ва “Газпром” компанияси ўртасида газ соҳасида ҳамкорлик бўйича “Йул харитаси” имзоланиши ҳам, энг аввало, Ўзбекистон миллий иқтисодийтаъминнинг манфаатларига хизмат қилади. Берилган расмий баёнотга кўра, ҳозирча Россиядан Ўзбекистонга табиий газ етказиб беришнинг техник имкониятлари мўҳокама этилган. Имзоланган “Йул харитаси”га муво-

фиқ “Ўрта Осиё — Марказ” газ қувури орқали газ транзитини амалга оширишнинг техник чора-тадбирлари ўрганилади, сўнгра табиий газни етказиб бериш бўйича асосий шартлар мўҳокама қилинади. Қисқача айтганда, Ўзбекистоннинг мавжуд газ транспорт тизими (эгаллик ҳуқуқи, бошқарув ҳуқуқи ҳам дахлсиз ҳолатда) ҳозирча ички бозордаги табиий газга бўлган талабни қондиришга хизмат қилади.

Келгусида, албатта, ушбу қувурларнинг транзит салоҳиятидан фойдаланиш имкониятларини ишга солиш ҳам иқтисодийтаъмин учун ўта манфаатли иш бўлади. Бунинг бир қанча асосини келтириб ўтмоқчиман:

“Газпром” айна пайтда Хитойга кўпроқ газни экспорт қилиш тараддудида музокаралар олиб бормоқда. Масалан, шу бугуннинг ўзида “Урал — Бўхоро” газ қувури орқали йилга 5 — 10 млрд. кубометр газни транзит қилиш имкони борлиги ҳақида маълумотлар бор (Россиялик экспертларнинг фикрича, кейинчалик ушбу ҳажминини 30 млрд. кубометрга олиб чиқиш мумкин). Ушбу газни транзит ёки Swap шартномалари асосида етказиб бериш ҳисобига ҳам мўмайгина самара олма бўлади. Булар, албатта, шартнома тузиш бўйича ўтказиладиган кейинги музокараларда аниқланади.

Бундан ташқари, Россия Жанубий Осиё мамлакатлари — Покистон ва Хиндистон бозорларига ҳам чиқишни тақсад қилган. Бу борада юқоридида айтганимиздек, янги ташкил бўлаётган “газ маркази” Қатар ва Эрон билан рақобатга киришиш учун Ўзбекистон ва Қозоғистоннинг газ қувурларидан фойдаланишига бўлган эҳтиёж янада ортади. Бу лойиҳа, албатта, Афғонистондаги вазият билан биргаликда қаралиши керак бўлади.

Хулоса ўрнида айтганда, ҳозирги юзага келган геосийсий вазиятдан ўзининг миллий манфаатлари йўлида фойдаланишга ҳаракат қилмаётган давлатни топиш қийин. Бундай шартларда халқаро нормаларни бузмаган ҳолда миллий иқтисодийёт учун манфаатли бўлган лойиҳалардан нега воз кечилиши керак? Мамлакатимиз тартиқция қилган халқаро шартнома ва ҳужжатлар, шунингдек, Ташкисийсий фаолият концепцияси доирасида энергетик мустақиллигимизга зарар етказмаган ҳолда ҳамкорлик қилиш миллий иқтисодийтаъминнинг манфаатларига мос келади.

Шарофиддин НАЗАРОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитаси раиси, иқтисодийёт фанлари доктори, профессор.

ЎЗБЕКИСТОН ТАШАББУСЛАРИНИНГ ХАЛҚАРО ЭЪТИРОФИ

Ўз навбатида, меҳмон учрашув учун ўз миннатдорлигини билдирган ҳолда давлат ички ҳамда ташқи сиёсати, унинг ижтимоий-иқтисодий, сиёсий ва бошқа соҳалардаги барқарор ривожланишида парламентнинг фаолияти катта аҳамиятга эгаллигини таъкидлади.

Унинг фикрича, Ўзбекистон ва БМТ ҳамкорлиги сўнгги йилларда мутлақо янги даражага кўтарилди. Президент Шавкат Мирзиёев БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида, видеоконференция шаклида таш-

Давра суҳбати ҲАМКОРЛИК ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАНАДИ

Республика Судьялар олий кенгашида Олий Мажлис Сенатининг Хотин-қизлар ва гендер тенглик масалалари қўмитаси аъзолари иштирокисида 2030 йилга қадар Ўзбекистон Республикасида гендер тенгликка эришиш стратегияси мазмун-моҳияти ва аҳамияти тарғиботига йўналтирилган давра суҳбати ўтказилди.

Унда сенаторлар, Судьялар олий кенгаши вакиллари, судьялар ва оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

Тадбир давомида гендер тенгликни таъминлаш, аёлларнинг ижтимоий ва сиёсий ҳаётдаги ролини ошириш бўйича қилинган ишлар ҳақида маълумот берилди.

Хусусан, сўнгги йилларда хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлашга қаратилган қонунчилик асосларини тақомиллаштириш доирасида 41 та норматив-ҳуқуқий ҳужжат, шу жумладан, 2 та қонун, Президентнинг 2 та Фармони ва 12 та қарори ҳамда ҳукуматнинг 25 та қарори қабул қилинган.

Давра суҳбатида Олий Мажлис Сенатининг 2021 йил 28 майдаги қарори билан тасдиқланган 2030 йилга қадар Ўзбекистон Республикасида гендер тенгликка эришиш стратегияси доирасида амалга оширилган ишлар ва шун-

«Халқ сўзи».

қил этилган 75-юбилей сессиясида, шунингдек, БМТнинг Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгашининг 46-сессиясида онлайн форматда ва Бош Ассамблеянинг 76-сессиясида маъруза қилди. Уларда халқаро ҳамда минтақавий хавфсизликни мустаҳкамлаш, таълим, маънавият, экология, туризмни янада ривожлантириш, инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва бошқа соҳаларга тааллуқли ташаббуслар илгари сурилди.

Ўзбекистон илгор ташаббусларининг халқаро эътирофи БМТ Бош Ассамблеясида қатор резолюциялар қабул қилинишида яққол намоён бўлди. Жумладан, 2022 йилнинг 14 декабрь куни БМТ Бош Ассамблеясида “Барқарор ривожланиш мақсадларига эришишни жадаллаштиришда парламентлар ролини қўяйтириш тўғрисида”ги резолюция бир овоздан қабул қилинди.

Консуло Видал Брюс Бирлашган Миллатлар Ташкилоти дунё давлатларини парламентларни қўллаб-қувватлашга, уларни БРМГА эришиш бўйича келгуси фаолият ва уларга эришилишини қузатиш жараёнида, айниқса, иштиёрий миллий маърузаларни тайёрлашга жалб қилиш, шунингдек, миллий маъсуляти ва ҳисобдорлиқни таъминлаш ҳамда қўяйтириш учун уларга кўмак беришга қарор қилиниши айтилди.

Унга кўра Ўзбекистон барқарор ривожланиш соҳасида БМТ билан яқин ҳамкорлик қилмоқда. Жумладан, БМТнинг 2030 йилгача кун тартибидида бўлган масалаларни амалга ошириш мақсадида Ўзбекистон ҳукумати томонидан 2030 йилгача даврий қамраб олган барқарор тараққиёт соҳасидаги миллий мақсад ва вазифалар, шунингдек, ушбу

Мушоҳада

Негаки, кичик бизнес бугунги кунда юртимиз иқтисодийтаъминнинг муҳим сектори, аҳоли бандлигини таъминлаш ва даромадини оширишнинг асосий воситаларида бири ҳисобланади. Демак, ушбу соҳани янада ривожлантириш зарур.

Кўни кеча Президентимиз раҳбарлигида камбағалликни қисқартириш, аҳоли бандлигини таъминлаш ва кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш юзасидан ўтказилган видео-селектор йиғилиши шу жиҳатдан ниҳоятда долзарб аҳамият касб этади.

Унда келтирилганидек, 2022 йилнинг ўзида камбағаллик даражаси 17 фоиздан 14 фоизга тушган бўлиб, бунда ҳоким ёрдамчилари томонидан 1 миллион нафар аҳоли касб-хунарга ўқитилгани, уларга тадбиркорликни йўлга қўйишда кўмаклашилгани хал қилувчи ўрин тутди. Жорий йилда ҳам

мақсад ва вазифаларнинг имплементацияси бўйича “Йул харитаси” қабул қилингани ҳамда Парламент комиссияси тузилгани эътироф этилди.

Учрашувда меҳмон БМТнинг 2021 — 2025 йилларда Ўзбекистон учун барқарор ривожланиш мақсадлари соҳасида ҳамкорлик бўйича дастур асосида яқиндан шериклик қилишга тайёрлигини билдирди. Айни чоғда юртимизда инсон ҳуқуқлари ҳимояси борасида олиб борилаётган ислохотларни юқори баҳолади.

Конструктив руҳда ўтган учрашувда томонлар ўзаро алоқаларни ривожлантириш бўйича тегишли чора-тадбирларни амалга оширишга келишиб олдилар.

«Халқ сўзи».

КИЧИК БИЗНЕС — ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТ ОМИЛИ

Сир эмаски, кичик бизнес жаҳондаги деярли барча мамлакатларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожидида муҳим оим саналади. Шу боис кейинги йилларда юртимизда уни ривожлантириш, ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Мухими, ана шу саъй-ҳаракатларимиз ўз самарасини бераётир. Лекин шу натижалар билан кифояланиб қўлишимиз мумкин эмас. Кичик бизнесни ривожлантириш Ўзбекистонимиз учун янада долзарб аҳамиятга эга, десак, айни ҳақиқат.

Негаки, кичик бизнес бугунги кунда юртимиз иқтисодийтаъминнинг муҳим сектори, аҳоли бандлигини таъминлаш ва даромадини оширишнинг асосий воситаларида бири ҳисобланади. Демак, ушбу соҳани янада ривожлантириш зарур.

Кўни кеча Президентимиз раҳбарлигида камбағалликни қисқартириш, аҳоли бандлигини таъминлаш ва кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш юзасидан ўтказилган видео-селектор йиғилиши шу жиҳатдан ниҳоятда долзарб аҳамият касб этади.

Унда келтирилганидек, 2022 йилнинг ўзида камбағаллик даражаси 17 фоиздан 14 фоизга тушган бўлиб, бунда ҳоким ёрдамчилари томонидан 1 миллион нафар аҳоли касб-хунарга ўқитилгани, уларга тадбиркорликни йўлга қўйишда кўмаклашилгани хал қилувчи ўрин тутди. Жорий йилда ҳам

мақсад ва вазифаларнинг имплементацияси бўйича “Йул харитаси” қабул қилингани ҳамда Парламент комиссияси тузилгани эътироф этилди.

Учрашувда меҳмон БМТнинг 2021 — 2025 йилларда Ўзбекистон учун барқарор ривожланиш мақсадлари соҳасида ҳамкорлик бўйича дастур асосида яқиндан шериклик қилишга тайёрлигини билдирди. Айни чоғда юртимизда инсон ҳуқуқлари ҳимояси борасида олиб борилаётган ислохотларни юқори баҳолади.

Конструктив руҳда ўтган учрашувда томонлар ўзаро алоқаларни ривожлантириш бўйича тегишли чора-тадбирларни амалга оширишга келишиб олдилар.

«Халқ сўзи».

Сенат қўмитасида

ФУҚАРОЛАРИНИНГ ЮРИДИК ЁРДАМ ОЛИШГА БЎЛГАН ҲУҚУҚЛАРИ БЕЛГИЛАНМОҚДА

Олий Мажлис Сенатининг Суд-ҳуқуқ масалалари ва коррупцияга қарши курашиш қўмитасида “Давлат ҳисобидан юридик ёрдам кўрсатиш тўғрисида”ги қонун тегишли ташкилотлар ҳамда экспертлар, олим ва мутахассислар иштирокида мўҳокама қилинди.

Қайд этилганидек, бугунги кунга қадар давлат ҳисобидан юридик ёрдам фақат буноят ишларини юртимизда кўрсатилиб, маъмурий ва фуқаролик ишларида назарда тутилмаган ҳолда юридик ёрдам кўрсатадиган адвокатларни жалб қилишнинг шаффоф механизми жорий этилмаган.

Шунингдек, соҳани мувофиқлаштирувчи ягона орган белгиланмагани кам таъминланган фуқаролар Конституцияда кафолатланган малакали юридик ёрдамдан тўлиқ фойдалана олмаслигини келтириб чиқармоқда, коррупциявий омиллар пайдо бўлишига олиб келиб, бюджет маблағларининг сарфланиши устидан самарали назорат ўрнатилишига тўқинлик қилмоқда.

Ушбу қонун юқоридида қайд этилган муаммоларнинг ечимини билан бирга инсон ҳуқуқлари ҳимоясини янада қўяйтириш, фуқароларга суд жараёнида ишончли ҳимояланиш имкониятини яратиш билан аҳамиятлидир.

Хусусан, қонун билан давлат ҳисобидан юридик ёрдам кўрсатишнинг тамойиллари, бу соҳадаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари, фуқароларнинг юридик ёрдам олишга бўлган ҳуқуқлари кафолатлари белгиланмоқда.

Давлат ҳисобидан юридик ёрдам кўрсатиладиган ишлар рўйхатида фуқаролик ва маъмурий ишларни қиритиш орқали фуқароларнинг бепул юридик ёрдам олиш имкониятини, давлат ҳисобидан юридик ёрдам олвчи шахсларнинг доираси кенгайтирилмоқда. Қолаверса, давлат ҳисобидан юридик ёрдам кўрсатувчи адвокатлар реестрини юрितिшнинг оҳик ва шаффоф механизмлари жорий этилмоқда.

Яна бир муҳим жиҳат — ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланган ҳолда давлат ҳисобидан юридик ёрдам кўрсатадиган адвокатларни инсон омилиси электрон тизим орқали танаши тартиби қиритилмоқда.

Мўҳокамалар давомида жойлардан келиб тушган тақлиф ва тавсиялар, йиғилиш иштирокчилари томонидан билдирилган фикрлар атрофида кўриб чиқилди ҳамда қонунни ишлаб чиққан Адлия вазирлиги маъсул ходимлари томонидан тушунтириллар берилди.

Қонуннинг қабул қилиниши натижасида фуқароларнинг одил судловга эришиш даражаси янада ошади ва малакали юридик ёрдам олишга бўлган кафолатлари қўяйтирилади, давлат ҳисобидан юридик ёрдам кўрсатишнинг шаффоф тартиби жорий этилади ҳамда Давлат бюджетидан ажратиладиган маблағлар сарфланиши устидан самарали назорат ўрнатилди.

Йиғилишда мазкур қонун юзасидан мўҳокамаларни давом эттиришга келишиб олинди.

«Халқ сўзи».

МЕРИТОКРАТИЯ, ПРАГМАТИЗМ ВА ҲАЛОЛЛИК — СИНГАПУР ЮТУҚЛАРИ АСОСИ

Улуғ мақсадларни амалга ошириш ҳеч қачон осон кечмаган

Ўзбекистонда ер ости ва ер усти бойликлари сероб, ҳалқимиз фидойи ва меҳнаткаш. Аммо ҳозирча Сингапур, Жанубий Корея ва Япония каби давлатлардек катта ютуқларга эриша олганимизча йўқ. Сабаби оддий: биз истиқлолдан кейин ўқитувчи, педагогга етарли эътибор қаратмадик. Улар пахта далаларига, ободонлаштириш юмшларига мунтазам жалб этилди. Ваҳоланки, ўзини ҳурмат қилган, тараққиётга бел боғлаган давлатлар муаллимнинг жамиятдаги ўрнини юксакка кўтарган.

Мендан қисқа вақт ичида Сингапур қандай қилиб дунёнинг ривожланган мамлакатига айлангани ҳақида сўрашди, — деган эди Сингапурнинг собиқ бош вазир Ли Куан Ю. — Мен уларга “Бу ерда ҳеч қандай сир йўқ, мўъжиза яратганим ҳам йўқ. Шунчаки Ватаним олдидаги бурчимни бажардим холос”, деб жавоб бердим. Ишчи шундай ташкил қилдики, давлат бюджетининг катта қисмининг таълим соҳасига йўналтирилди. Муаллимлар мавқени жамиятнинг қуйи табақасидан юқори мартабага кўтардим. Бизда мўъжиза яратган кишилар, шубҳасиз, муаллимлардир. Улар илм, ахлоқ, меҳнатни севадиган, ҳақиқатни қадрайдиган янги ватанпарвар, айна чогда камтарин авлоднинг тарбиялаб етиштирдилар”. Шундан ҳам кўриниб турибдики, муаллимни эъзозлаган Сингапур — бугун дунёнинг энг ривожланган давлатларидан бири.

Айни чогда Президент Шавкат Мирзиёев ташаббусига кўра, мактаб, лицей ва институт муаллимларининг маоши оширилди, жамиятда ўқитувчининг обрў-нуфузини юксалтиришга эътибор қаратилганга нақадар тўғри қарор эканлигини аниқлаб етмоқдамиз. Ҳар бир мамлакатнинг тақдирини ўқитувчи, таълим тизимининг сифатига боғлиқ. Зеро, давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, ўқитувчи — келажак бунёдкори! Илмсиз ва маърифатсиз одам йўлнинг йўқотиши, орзуларини рўёбга чиқаришига ақли ва таърибисиз етишмаслигини ҳақид боболаримиз жуда яхши аниқлашган эди. Улар билган ички оғриқлар ордан юз йил ўтган бўлса ҳамки, миллий ривожланишга тўсик бўлиб турибди.

Сингапур таърибисига назар ташласак, бундан 58 йил олдин у учинчи дунё мамлакатларидан бири ҳисобланган. 1965 йилда Малайзия таркибидан ажралиб чиққанида унинг аҳоли жон бошига тўғри келадиган даромадлари жуда паст эди. Уша йилларда тоза ичимлик суви ҳам кўшни давлатлардан олиб келинган. Аҳолининг аксарият қисми саводсиз, хароба уйларда яшарди, ҳар қадамда коррупция ва талончилик ҳукм сурган.

Кичик ва камсонли аҳолига эга, табиий бойликлари ва айтарли ўтмишига эга бўлмаган давлатнинг тақдирини, гарчи мустақилликдан сўнг мавҳум кўринган бўлса-да, мамлакат тезда оёққа тура бошлади. Сингапур Республикасининг биринчи Бош вазир Ли Куан Ю бошчилигида “Учинчи дунё мамлакатидан биринчисига!” шiori остида ўтказилган ислохотлар натижалари кўп ўтмасдан ҳар бир фуқаро ҳаётида намоён бўла бошлади.

Бугунги кунга келиб Сингапур давлатининг илмлик даромади ҳар бир фуқарога 60 миң АҚШ долларини ташкил қилади. Бунинг кўнгина иккисидан олтимлар “иктисодий мўъжиза” деб аташади. Ҳозир бу юртин эртаклар ва орзулар шаҳри, ранг-баранг ва жозибадор, ривожланган иқтисодиёт, технологик мақом, яшау учун энг қулай жой, етакчи миллий марказларидан бири деб аташади.

Сингапурнинг бундай феноменал ютуқлари бир қисми, ислохотлар асосини, мамлакатнинг кўп илмлик собиқ ва марҳум Бош вазир Ли Куан Ю номи билан боғлиқ. Мамлакатдаги вазиятни ўзгартириш учун Ли Куан Ю бошчилигидаги ҳукумат одамларнинг онгига янги стандартларни жорий этишни бошлади. Иқтисодий жиҳатдан ривожланган ва коррупциядан холи мамлакат қуриш, давлат хизматчиларини тайёрлаш учун сингапурликлар учта асосий тамойилни танлади. Булар — меритократия, прагматизм ва ҳалоллик. Ушбу учта тамойил давлат тизимининг учта устунига айланрилди.

Меритократия — бу ҳар қандай ижтимоий қатламда энг муносиб ва қобилиятли шахсларни уларнинг касбий фазилатлари ва алоҳида хизматларига адолатли,

объектив баҳо бериш асосида давлат хизматларига жалб қилишдир. Меритократия тамойилига кўра, давлат истиқболли ёшларни мактаб давридан аниқлаб, кузатиб боради ҳамда уларни бутун ўқиши давомида рағбатлантиради. Улар университетларга кириш учун нафақа олади, айримлари хорижга кетади. Ўз навбатида, иқтидорли ўқувчиларга тўрт йилдан олти йилгача давлат хизматида ишлаб бериш мажбурияти юкланади. Давлат хизматидаги мансабдорларнинг иш фаолияти қуйидаги тамойилларга асосланади: давлат хизматидаги муносиб кадрларни жалб қилиш ҳамда уларни қайта тайёрлаш, порахурликни юзага келтирувчи омиллар сонини камайтириш, пинхона имтиёзлар мавжуд бўлмаган ошқоралик сиёсатини юритиш.

Мартаба даражаси юқори бўлган хизматчиларни давлат назоратидаги компаниялар бошқарувида ишлаш учун тайинлаш амалиёти жорий қилинган. Бу амалиёт уларга хусусий сектор муаммолари билан шуғулланиш имконини беради. Шу тарзда давлат хизматчилари фойдали таърибани кўлга киритади.

Иккинчи принцип — бу прагматизм. Сингапур мамлакат учун фаровонлик ва ривожланишнинг энг самарали йўлини танлайди. Прагматизм ўзининг ва бошқаларнинг таърибасидан иқидий фойдаланиш, яъни барча иқидий ва салбий томонларни инобатга олган ҳолда уни тўзга тўғри қўлай олиш қобилиятидир. Соддаор айтганда, сингапурликлар гилдиракни ихтиро қилмасдан дунёга аниқ ва синчковлик билан қаради. Бошқаларнинг ютуқларини тақилдан ўтказиб, улар орасидан ўз давлати учун у ёки бу соҳадан энг мос келадиганини топиб, уни қўлайди.

Учинчи принцип — юксак маънавият ва ҳалоллик. Аҳолида йиллар давомида аста-секинлик билан ҳалоллик фазилати шакллантириб келинган. Айнан ҳалоллик Сингапур давлат хизмати ва куч тизимларида муваффақиятли ишларнинг асосий шартидир. Ҳалоллик — давлат тараққиётининг ўзаги. Сингапур асосчиларининг халқ олдидаги юксак хизматлари ҳам ана шу ҳислат билан чамбарчас боғлиқ. Мамлакатда таълим ресурсларининг етишмаслиги ақл, интизом ва зукколик устулиги билан қопланган, десак, янглишмаган бўлаемиз.

Ҳалоллик стандартлари ҳамма учун мувофиқ ва тенгдир

Давлат хизматчиси аҳолини қийнаб келмаган муаммолар ечимини таъминлайдиган шахс бўлиб, у ҳалол ва адолатли, хизмат вазифасига садоқат ва масъулият билан ёндашадиган, умуман, инсонлар билан бўладиган муомалада ҳар томонлама ўйлаб, қиройли муомала қилдирилган рия қилиш фазилатларига эга бўлиши лозим.

Шу нуқтаи назардан, давлатимиз раҳбарининг Сингапурга давлат таърифи доирасида жаҳоннинг етакчи олий таълим муассасаларидан бири бўлган Сингапур миллий университетини тўғридаги Ли Куан Ю номидаги Давлат сиёсати мактаби фаолияти билан батафсил танишиши бежиз эмас. Чунки Сингапурдан ўрганганига арзийдиган жиҳатлар етарли.

Таъриф доирасида Давлат бошқаруви академияси негизида Сингапурнинг етакчи экспертларини жалб қилган ҳолда давлат хизматчиларини интенсион қайта тайёрлаш дастури ишга тушириш борасида келишувларга эришилди. Жумладан, жорий йилда Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги томонидан 200 нафар давлат хизматчиси учун Ли Куан Ю номидаги Давлат сиёсати мактаби иштирокида бошқарув, шахарозилик, инфратузилмани ривожлантириш, рақамли трансформация, инновациялар, таълим ва соғлиқни сақлаш соҳаларида биргаликда давлат хизматчиларини тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш дастури ихроси таъминланди. Албатта, ушбу долзарб йўналишларда уйдланадиган қўшма лойиҳа давлат хизматчиларининг фаолият самардорлиги ҳамда сифат кўрсаткичларининг ошиши, соҳани янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Умуман, давлат хизматчиларини тайёрлаш ва малакасини ошириш соҳасида ҳамкорлик учун Ли Куан Ю номидаги Давлат сиёсати мактабининг танланishi бежиз эмас. Минтақанинг етакчи таълим даргоҳи — Сингапур миллий университетини таркибига киритиш мазкур мактаб 2004 йилда ташкил этилган бўлиб, унинг миссияси

ҳозирги ва келажак авлод раҳбарларини тайёрлаш, Осиёда бошқарув стандартларини такомиллаштириш, инсонлар ҳаётини яхшилаш учун таълим беришдан иборат. Мактаб Гарвард университети, Кеннеди номидаги бошқарув мактаби каби етакчи олий таълим муассасалари билан узок муддатли ҳамкорликка эга. Шунингдек, Колумбия университети, Токио университети, Херти бошқарув мактаби ҳамда Лондон иқтисодиёт ва сиёсий фанлар мактаби билан бир қаторда “Глобал давлат сиёсати тармоғи”га қўшилган биринчи Осиё мактабидир. 91 мамлакатдан ташриф буюрган 3,3 миңдан зиёд лидер битирувчиларига эга бу маскан дунёдаги илгор халқаро давлат бошқаруви муассасаларидан биридир. Мактабнинг ўзига хос жиҳати — талабаларга глобал муҳитда давлат сиёсати, давлат бошқаруви бўйича таълим олиш имконини беради.

Мактабнинг мақсади — Осиё ва бутун дунё учун лидерлар ва сиёсатчиларни тайёрлаш. Мактаб битирувчиларининг кучли томонлари глобал муаммо ва тенденцияларни таҳлил қила олиш қобилиятидир. Бўлажак сиёсати ва лидерларга психология фани концепциялари асосида инсонларнинг хатти-ҳаракатларини тушуниш ва ўзгартириш, шу тарққа долзарб муаммоларга ечим топиш ўргатилади. Ўқув даргоҳида, шунингдек, давлат ва хусусий сектордаги топ-менеджмент учун 6 ҳафталик ўқув дастури ишлаб чиқилган. Дастур давомида ноёб ва тематик ёндашув орқали раҳбарларнинг тизимли фикрлаш ва натижага йўналганик, оптимал натижалар учун стратегик режалар тузиш кўникмалари ривожлантирилади.

Шу маънода айтиш мумкинки, Сингапурнинг бугунги кунда эришган иқтисодий ва ижтимоий муваффақиятлари замирида инсон ресурсларини ривожлантиришнинг пухта ўйланган стратегияси ва сиёсати, Ли Куан Ю номидаги Давлат сиёсати мактаби каби олий таълим муассасалари етиштириб берган юқори малакали кадрларнинг ҳолис хизмати ётибди. ХХ асрда Сингапурнинг ўз давлат хизматчиларини чет элда ўқитиши ва малакасини ошириши, таълим тизими ва дастурларини ишлаб чиқишида хориж таърибасидан кенг фойдаланиши кучли давлат хизмати тизимининг шаклланишига катта ҳисса қўшган.

Зеро, Сингапурдаги давлат хизмати Осиёдаги энг самарали давлат хизматларидан биридир. Мамлакатда 1959 йилда қабул қилинган Конституция 9-қисмининг 102 — 119-моддаларида давлат хизматининг ҳуқуқий мақоми ёритилган. Сингапурдаги давлат қарорларига эътибор берадиган бўлсак, хизмат бўйича юқори поғонага фақат инсоннинг салоҳияти асосида қўйиш механизми яхши шакллантирилган. Бундай хизмат фаолияти тўғри ташкил этилишига замонавий моддий-техник таъминот, раҳбар кадрларнинг интизомга қатъий рия қилиши, меҳнатсеварлик учун кучли мотивацияланганлиги, уларнинг ғайратли ва ташаббусдор бўлиши, мукаммаллашга креатив ингилишлари учун яхши замин яратиб бериш орқали эришилган. Давлат хизматчилари ҳар йили 100 сат ўқиб, малака оширишга мажбурдирлар.

Мустақиллигининг дастлабки йилларида ҳатто ичимлик суви импорт қилган Сингапурнинг юқори натижаларга эришишида самарали бошқарув ва кадрлар салоҳиятини ривожлантиришга тўғри ёндашув асосий омиллардан бири бўлган. Зеро, Сингапурнинг биринчи Бош вазир Ли Куан Ю олиб борган сиёсатининг асосида ҳам айнан шу гоё ётади.

Таъкидлаш жоизки, 1965 йилда мустақил бўлган Сингапур олдига давлат сифатида яшаб қолиш вазифаси қўйилган. Ташқи ҳавфлардан ҳимояланмаган, иқтисодий ривожланмаган, ресурслари бўлмаган ва аҳолиси турли миллат ва диний конфессияларга мансуб бў ўлганнинг хато қилишига ҳаққи бўлмаган. Сингапурнинг географик, ижтимоий-иқтисодий хусусиятларидан келиб чиқиб, Ли Куан Ю шундай деган эди: “Дания ёки Швеция каби давлатлар Уртомиёна ҳукуматлар билан бир амаллаши мумкин, лекин Сингапур эмас. Давлат хизмати қўқиди. Агар марказда сифат паясий, барча иқтисодий ташкилотларда ҳам сифат паясий... Тезда заиф одамлар бўлса, бутун тизим қўқиди. Бу — муқаррардир”. Давлат бошқаруви тизимини нолдан яратар экан, Сингапур лидерлари кўпроқ давлатнинг стратегик эҳтиёжларидан ва ягона мавҳуд ресурс — инсонларни самарали бошқариш заруратидан келиб чиққан.

Тўғри, дунёнинг кўпчилик мамлакатлари сингари Сингапур ҳам одатий иқтисодий моделлар ва давлат бошқаруви схемаларидан воз кечишда дастлаб коррупция, бюрократия, салоҳиятли мутахассислар етишмовчилигига дуч келган. Бироқ натижадор инвестициялар, барча учун тенг имкониятлар яратиш, таълимни кўчатириш, академияга уруғ бериш орқали миллат ва жамиятнинг менталитетини ўзгартиришга муваффақ бўлинган.

Умр бўйи ўқинг ёки буюм бор жойда буюмлик бўлади

Шу ўринда давлатимиз раҳбари ташаббуси билан сўнги йилларда амалга оширилган маъмурий ислохотлар, давлат хизматида кадрлар сиёсати, таълим ислохотларига эътибор қаратадиган бўлсак, мамлакатимиз Сингапур босиб ўтган тараққиёт траекториясидан бораётганини алоҳида таъкидлаш лозим. Бизнинг мамлакатимизда ҳам энг иқтидорларга алоҳида эътибор беришмоқда. Меритократия тамойили қонун даражасида — Ўзбекистон Республикасининг “Давлат фуқаролик хизмати тўғрисида”ги Қонунда мустаҳкамлаб қўйилди. Коррупцияга қарши кураш эълон қилинди, унга нисбатан тоқатсиз ва мурасоис муносабатни шакллантириш бўйича чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

“Сингапур мўъжизаси” муаллифи Ли Куан Ю томонидан барпо қилинган давлат хизмати тизимининг асосий мақсади — давлат секторига ишлаш учун энг муносибларни танлаб олиш, уларни ривожлантириш ва ушлаб қолишдан иборат бўлди. Танлаб олинмадиган кадрларда, Ли Куан Ю таъкидлаганидек: “Биринчидан — ҳалоллик. Иккинчидан — масъулият. Учинчидан — қобилият. Ва тўртинчидан, энг муҳими, тушунириш ва одамларни етаклаш қобилияти” бўлиши лозим.

ХХ асрда ҳам давлат асосини Ли Куан Юнинг “Агар биз оддий бўлсак, йўқ бўлиб кетамиз”, деган фикрига қатъий рия эътиборини қўйиб, унинг ишларида давлат ва жамият ривожланиши, уни келажакка тайёрлаш борасида инновациялар гоё ва ечимларни тақлиф қилиб келмоқда.

Дунё сиёсатдонлари Ли Куан Ю қатъият ва ишонч билан ўтказган ислохотларни бежиз “инқилоб” деб аташмаган. Унинг биргина тозаланик рия қилиш борасидаги сиёсати бугун ҳам дунёнинг кўпгина мамлакатлари учун ноёб намуна бўлиб турибди.

Гап шундаки, ўтган асрнинг 70-йилларида Сингапурда умумийликлilik тозалик кампанияси ўтказилди. Унга кўра, белгиланган жойга қичинди ташлагани, кўчага

дунёнинг энг йирик шаҳарларидан бирини қурдик...

Шу ўринда Ли Куан Юнинг ўзи учун белгиланган қўнган-қўн ҳаётини қондаларидан ҳам иқтибос келтирсак. Мана, уларнинг айримлари: “Ўзининг инглиз, имкониятларининг доирасидан чиқиб кетман!” “Агар сиз иқтисодий ривожланишни хоҳласангиз, қиқ қўшнлар билан жанжалга борманг, аксинча, улар билан савдо-сотик ва бошқа алоқаларни кўчатириш!” “Умр бўйи ўқинг, ҳаммаша ўқувчи мақомида қолинг, муглола қилишдан қарчанманг, энг яхши гоёларни ўзлаштиринг. Муваффақиятга эришилгани ягона формуласи — ўқиб, ўрганиш”. Юсуф Хос Ҳожиб бобомиз ҳам айтган-ку: “Заковат бор жойда улуглик бўлади, билим бор жойда буюмлик бўлади”.

Эътироф этиш жоизки, Ли Куан Ю ўзининг “Ҳаммаша ўқувчи, яхши гоёларни ўрганиш талаба мақомида қолинг”, деган қондасига аввало ўзи қатъий амал қилганини сезиш қийин эмас. Ли Куан Ю сиёсатида Хитой раҳбари Дэн Сяопиннинг ҳам салмоқли излари кўзга ташланади. Бу улуг ислохотчи Хитой давлати раҳбарлигига келгач, Фарб давлатлари билан ҳам яхши муносабатлар ўрнатилганга ҳаракат қилади. Мамлакат иқтисодиётида гоёвий принципларнинг роли камайтирилади. “Мушқунинг ранги қандай бўлиши мўҳим эмас, сичқонни тутса бўлди”, деган қондаси дунё бўйлаб қанот қоқди. Мамлакатда “Очиқ эшиклар сиёсати” амалга оширилди.

Эътироф беришса, улуг доншмандларнинг давлатчиликка доир фикрларининг ҳаётийлигини бугунги Ўзбекистон мисолида яққол кўриш мумкин. Мамлакатимизнинг истиқлол йилларида шаклланган ва кейинги пайтда янги ижтимоий маъно-моҳият касб этган сиёсатчи халқимизнинг асрлар синовиндан ўтган ҳаётий таърибаси, улуг алломаларнинг давлат ва раиятни бошқариш борасидаги кўрсатмаларига амал қилиш мавҳудлиги сезилади.

(жамоат жойларига) тўпургани учун катта миқдорда жарима жорий этилади. Масалан, сигарета қолдигани ерга ташлагани учун 1000 долларгача, бу иш қайта тасвирланса 2000 долларгача, учинчи марта-сида 5000 долларгача жарима ундирилади. Тўпланган пуллар ахборот технологияларини ривожлантиришга йўналтирилади.

Сингапур раҳбари хорижий сафарлари ҳақида хотиралар ёзар экан, сиёсатдонлар, турли соҳа мутахассислари, айниқса, талабаларнинг саволларига берган жавобларини умумлаштириб, шундай дейди: “Сиёсий етакчи бўлиш шукти, атрофингиздаги одамлар, энг аввало, халқ, мамлакат сизнинг оқилона раҳбарлигингиз тўғрисида бийоб раъбатининг эътирофи эътири”.

“Бугунги дунёда ҳар бир кишининг, айниқса, раҳбарнинг кадр-қиммати унинг билими ва кўникмалари билан ўлланади. Агар сиз дохий даражасига кўтарилган бўлсангиз муҳнат бозорига одамларга ҳеч нима тақлиф этмасангиз, қадрингиз бир пил девверинг”.

“Раҳбарлик лавозимларини ижтимоий келиб чиқиши ва молиявий аҳолидан қатъи назар, қобилиятли кишилар эгаллашлари лозим”.

“Агар биз кучисиз инсонлар бўлганимизда, шубҳасиз, халокатга ўз тутар эдик... Сингапур минтақадаги бошқа мамлакатларга нисбатан янада уюшқон, янада самарадор ва ишжаоли бўлиши керак”.

“Кичкинагина, бор-йўғи 150 нафар бақлиқчи яшайдиган қишлоққа ўрнида Экватордан икки градус масофада жойлашган

Барчамизга яхши аёнки, Шавкат Мирзиёевнинг президентлик фаолияти ҳам халқни тинглашдан бошланган.

Дунё эътиборини тортаётган янги Ўзбекистон

Дунё ривожининг бугунги шиддати шундаки, тадбиркорлик, ишбилармонликка кенг йўл очмай, инновациялар ва технологиялардан умумли фойдаланмай туриб, қўзланган юксак марраларга етиш қийин. Шу босиш ҳам мамлакат иқтисодиётини либераллаштириш, ижтимоий ҳимояни янада кўчатириш, таълим-тарбия асосларини янгилаш, яхши қўшчилик муносабатларини йўлга қўйиш кейинги олти йил ичида давлат сиёсатининг, айтиш мумкинки, ҳал қилувчи йўналишига этиб белгиланди.

Ўзбекистоннинг янги сиёсатида “Инсон манфуратлари ҳамма нарсадан устун” деган бо ёрғ оланинг мангу ҳақиқати, фусункор фалсафаси муҳасам тамойил устуворлик

Қисқаси, Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Сингапурга давлат таърифи икки томонлама серқирра ҳамкорликни кенгайтириш йўлида муҳим аҳамият касб этди. Давлатимиз раҳбарининг 2023 йилдаги илк хорижий таърифини Сингапурга амалга оширган мазкур мамлакат билан кенг қамровли алоқаларни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилганидан далолатдир. Чунки Сингапур ҳар жиҳатдан намуна бўла оладиган давлат, унинг бой таърибасини ўрганиш ва янги Ўзбекистонда қўллаш олдимиизга қўйган мақсад ва вазифаларга мос келади.

қилмоқда. Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак, деган давлат жамият аъзоларининг қон томирларига янги куч-қувват, жўшқинлик бахш этди.

Кейинги йилларда умумтаълим, ўрта махсус ва олий таълим тизимида сезиларли иқидий ўзгаришлар юз берди. Давлатимиз раҳбари қарорига мувофиқ, мактаб-гача таълим тизими янгида шакллантирилгани, мактаб, академик лицейлар фаолияти такомиллашуви, хорижнинг олий ўқув даргоҳларини очилиб, олий таълимга қабул қовталарининг кенгайтирилгани, устоз-мураббийларнинг моддий ҳамда маънавий рағбатлантирилгани жамиятда муаллимнинг обрў ва нуфузини оширди. Шунингдек, атоқли шоир-ёзувчиларнинг ижод мактаблари, Президент мактаблари, Адиллар хийбони ташкил этилди.

Дарҳақиқат, жамият ҳаётида янги чарашлар, ўзига хос ёндашувлар пайдо бўлмоқда. Масалан, умумий ўрта таълим босқинида касбга ўргатиш тизими меҳнат бозори талабларига мослаштирилмоқда. Олий таълимда ҳам назария ва амалиёт бирлигига эришилди, битирувчиларни иш билан таъминлаш борасида ҳаракатлар бошланган. Бугунги кунда республикаси олдига аънаванай унсуллар ва илгор инновацияларни, Ўзбек руҳияти ва юксак технологияларини ўзига бирлаштирган янги мамлакат қиёфасини шакллантиришдек муҳим вазифа турибди. Ушбу модернизация жараёнида шахс ҳаракатлантирувчи, етакчи кўк, лоқомети бўлиб хизмат қилишини унутмайлик.

Энг муҳими, мамлакатимизда жамиятнинг устувор тармоқларида йирик қадамларни ташлашга, ота-боболаримизнинг шавқатини тиклашга имконият мавжуд. Президентимиз таъбири билан айтганда, халқнинг, мамлакатнинг буюмчилигини таранум этадиган жиҳатларимиз кўп. Аввало, жаҳон андозасига жавоб берадиган рақобатбардош кадрлар тайёрловчи мукамал таълим тизимини барпо қилиш учун Хитой, Япония, Сингапур, Малайзия давлатларининг таълим тизимини таърибасини ўрганадиган илмий-амалий марказларнинг ташкил этилиши бу борада улкан қадам бўлади, деб ҳисоблаймиз. Қўп асрлик танлафусдан кейин алломалар етишган қандайми ўлкаимиздан яна бухорийлар, термизийлар, марғонийлар, самарқандийлар, жаҳон эътироф этган олимлар ва иштироқчилар, етти иқлимни қалами билан олган маънавий арборлар, диний уламолар етиши қилишига иқидий замин ва муҳит яратилгани миллиятдошларимизга ишонч ва умид тўғдирмақда.

Истиқлол йилларида кечган умримизга танқидий кўз ташлаб, хато-камчиликларни таҳлилдан ўтказиб, халқимизнинг салоҳияти ва имкониятларини чамалаб, ғайрат-шижоатга тўла ёшларимизни руҳлантириб, янги ҳаракатлар стратегияларини қабул қилганимиз, халқни тинглаш, унинг ичида бўлиш, муаммоларини ҳал этиш давлат идораларининг бирламчи вазифасига айлангани Ўзбекистонда янги йўғонлиқ фасли кўртка ёзаётгани, мева тўғратганидан далолатдир.

Дунёнинг жуғрофий жиҳатдан бир-бирига туташиб кетган неча-неча давлатларида диний ва ирқий можоралар авж олган турган бир пайтда Президентимизнинг “Ўзбекистон ўзаро мулоқот, амалий ҳамкорлик ва яхши қўшчилик муносабатларининг қатъий тарафдоридир. Биз Марказий Осиё мамлакат-

лари билан ҳеч истисносиз барча масалалар бўйича оқилона муроса асосида ҳамкорлик қилишга тайёрмиз”, деган сўзлари ва бу ниятнинг босқинча-босқун амалга ошаётганини кўпларнинг ҳавасини келтирмоқда. Дунёнинг қатор мамлакатлари раҳбарлари юртимизга таърифларини чоғида бу сиёсатнинг самараларини ўз кўзлари билан кўришди, миллий ва умуминсоний қадриятлар Ўзбекистонда юксак мақомга эга эканлигига ишонч ҳосил қилишди.

Ўзбекистон кейинги йилларда дунё ҳам-жамияти олдига ўзининг очик ташқи ва ижтимоий йўналишларини ички сиёсатини тўла намоён этди. Яқин ўтмишининг эркин ҳаракатни чеклайдиган, бир оила, бир сулола, илдири ягона миллат вақилларини бир-бирдан узоқлаштирадиган чекловларни бекор қилинди, инсон ҳуқуқлари ҳимояси борасида миллий ва халқаро нодавлат ташкилотлар билан ҳамкорлик фаолиятлари, инсонпарварлик, кечиримлилик тамойилларида келиб чиқиб, тўғри йўлдан адашганларни соғлом ҳаётга қайтариш чора-тадбирлари белгиланди.

Ўзбекистоннинг янги сиёсатида “Инсон манфуратлари ҳамма нарсадан устун” деган бо ёрғ оланинг мангу ҳақиқати, фусункор фалсафаси муҳасам тамойил устуворлик

Қисқаси, Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Сингапурга давлат таърифи икки томонлама серқирра ҳамкорликни кенгайтириш йўлида муҳим аҳамият касб этди. Давлатимиз раҳбарининг 2023 йилдаги илк хорижий таърифини Сингапурга амалга оширган мазкур мамлакат билан кенг қамровли алоқаларни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилганидан далолатдир. Чунки Сингапур ҳар жиҳатдан намуна бўла оладиган давлат, унинг бой таърибасини ўрганиш ва янги Ўзбекистонда қўллаш олдимиизга қўйган мақсад ва вазифаларга мос келади.

Қ